

Vlaamse glastuinbouw voorziet problemen door oplopende gasprijzen

duiding

De glastuinbouw kan in de problemen komen door de oplopende gasprijzen. Nadat de gasprijzen sinds de energiecrisis van 2022 nog niet helemaal genormaliseerd waren, heeft de Iran-oorlog terug tot een nieuwe verhoging geleid. "Bij een gasprijs rond 70 euro per MWh wordt het voor veel glastuinbouwbedrijven bijzonder moeilijk om rendabel te telen, zeker als daar geen voldoende hoge waarde voor de geproduceerde elektriciteit tegenover staat", vertelt Herman Marien, energie-expert bij WKK-coöperatie WOM (Warmtekracht Ondersteunings Maatschappij).

VANDAAG

Jerom Rozendaal

Lees meer over:

serre

energie

"Europa dreigt af te stevenen op een nieuwe gascrisis", luidde een kop van VRT NWS deze week. Het mediakanaal van de Vlaamse openbare omroep wees op de oplopende gasprijzen op het moment dat Europa zijn gasvoorraden nog moet aanvullen. Deze voorraden zouden historisch laag staan, lager dan in de jaren 2021 en 2022. Toen hield een gascrisis ons land in de greep, die ook een impact had op de Vlaamse serreteelt. De meeste belichte tomaten- en aardbeientelers hielden in de winter van 2022 hun lampen uit, waardoor de productie stakte.

Of het zo'n vaart zal lopen, is de vraag. "Ik heb geen signalen dat telers deze winter niet gaan belichten. Ik vermoed dat veel belichte telers hun positie al hebben ingenomen en gas hebben vastgelegd voor deze winter", vertelt Herman Marien, energie-expert bij WKK-coöperatie WOM, waar zo'n 135 glastuinbouwers zijn aangesloten.

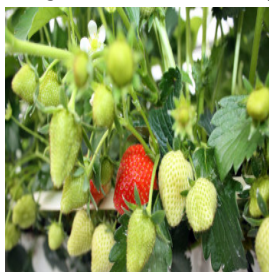
Normalisering gasprijs niet verwacht

Hoewel hij niet denkt dat de gasprijs richting de 250 euro per MWh gaat, maakt Marien zich zorgen. Sinds het uitbreken van de Iran-oorlog en de sluiting van de Straat van Hormuz zit de gasprijs in de lift. "Europa haalt rechtstreeks maar een beperkt deel van zijn LNG via de Straat van Hormuz. Maar bijna een vijfde van de wereldwijde LNG-handel passeert er, waardoor een verstoring wereldwijd schaarste en prijsdruk veroorzaakt", aldus Marien. Hij gaat er ook niet meer vanuit dat de gasprijs op termijn sterk gaat dalen. "Europa moet zijn gasreserves vullen en dat weten de leveranciers ook."

Bij een strenge winter maakt Marien zich vooral zorgen over de kwetsbaarheid van de Europese bevoorrading en de mogelijke extra prijsdruk. België beschikt zelf over een relatief beperkte opslagcapaciteit. Waar de belichte telers mogelijk voor een deel ingedekt zijn, geldt dat niet voor de onbelichte telers.

Marien geeft aan dat de glastuinbouw onder te verdelen is in grofweg drie typen bedrijven. Enerzijds zijn er de belichte serrebedrijven. Zij gebruiken zelf een groot deel van de elektriciteit die de WKK opwekt. "Voor hen is daardoor niet alleen de verkoopprijs relevant, maar vooral: aan welke prijs kunnen zij de elektriciteit zelf maken?"

Anders zijn de WKK-bedrijven met onbelichte teelt. Zij gebruiken de WKK-warmte in hun serre en verkopen de elektriciteit die de WKK opwekt op de energiemarkt. "Voor een WKK-bedrijf volstaat een lage gasprijs niet. Je probeert gas en elektriciteit financieel vast te leggen op een zo gunstig mogelijke verhouding tussen elektriciteits- en gasprijs (E/G). Zo leg je vooraf een WKK-marge vast. Die klik geeft zekerheid, maar is achteraf niet noodzakelijk gunstiger dan de dagmarkt. Als tijdens de leveringsperiode zowel gas als elektriciteit duur zijn, maar de E/G-verhouding op de dagmarkt hoger ligt dan in de geklikte positie, kan de WKK-marge op de dagmarkt zelfs beter zijn", aldus Marien.

Gasprijzen lager eerder dit jaar op 30 euro

Dat de glastuinbouw niet geleerd heeft van vorige crises en gas lang op voorhand heeft vastgelegd, is volgens Marien kort door de bocht. "We zitten in een heel competitieve markt. Je wilt voorkomen dat je vastklikt aan duurdere prijzen, terwijl je concurrent aan lagere prijzen vastklikt. Daarom bouwen veel bedrijven hun energiepositie gespreid op. Ze klikken niet alles op één moment vast, maar leggen op verschillende momenten delen van hun toekomstige gas- en elektriciteitspositie vast. Voor een WKK-bedrijf blijft het daarbij vooral belangrijk dat de verhouding tussen de vastgelegde elektriciteits- en gasprijs voldoende gunstig is."

In tegenstelling tot de vorige gascrisis in 2021 lagen de gasprijzen ook niet op een laag niveau. "Voor de vorige energiecrisis hadden we in 2020 en een deel van 2021 een

uitzonderlijke periode met lage gasprijzen. Dat gaf tuinders de mogelijkheid om een deel van hun toekomstige gasbehoefte financieel op gunstige niveaus in te dekken. Die voorgeschiedenis hebben we nu niet. Bovendien kijk je met een WKK niet alleen naar de gasprijs: je wilt gas en elektriciteit liefst samen vastleggen op een zo hoog mogelijke E/G-verhouding. Een gasprijs rond 30 euro kan dus op zich interessant lijken, maar zonder een voldoende hoge elektriciteitsprijs leg je nog geen goede WKK-marge vast." Bovendien gaf de markt volgens de energie-expert vóór de escalatie weinig aanleiding om zo'n abrupte prijsstijging te verwachten en hoopten veel telers dat de prijs nog verder zou zakken. "De gasprijzen zaten in een dalende lijn en kwamen rond 30 euro en iets onder per MWh. bedrijven wachtten daarom op een gunstiger moment om gas én elektriciteit samen af te dekken. Door de oorlog in het Midden-Oosten veranderde dat marktbeeld plots en liepen de gasprijzen sterk op."

Kan de overheid een helpende hand bieden?

De grootste angst van Marien zit hem niet alleen in de hoge gasprijzen. "Tijdens de vorige crisis besepte de overheid de ernst van de situatie en de dreiging voor de gehele economie. Er kwamen toen overbruggings- en overlevingskredieten beschikbaar. Mijn bezorgdheid is wat er gebeurt als bedrijven opnieuw met een zeer zware cashflowdruk geconfronteerd worden, terwijl de budgettaire ruimte van de overheid vandaag veel beperkter is."

Door de plotselinge hoge gasprijzen raakten de glastuinbouwbedrijven met hun beschikbare cashflow in de problemen. De door de overheid ondersteunde kredieten, waar de nodige bedrijven op inschreven, maakten het mogelijk om de cashflow aan te vullen, en de personeelskosten en kredietlasten aan de bank te voldoen. "Wat als dat nu niet mogelijk is?", vraagt Marien zich af.

Bedrijven zonder WKK hebben een andere rekensom

Een derde categorie bedrijven zijn de serrebedrijven zonder WKK. Zij hebben vaak een gasketel die ze gebruiken om hun serre te verwarmen, maar die geen elektriciteit opwekt. Voor hen is de rekensom weer anders. Een deel van deze serrebedrijven is aangesloten bij Verenigde Tuinbouw Groep (VTG), een organisatie die de gasaankoop voor zo'n 180 aangesloten glastuinbouwbedrijven regelt. In totaal zijn deze bedrijven (sietelers, aardbeientelers en groentetelers, red.) goed voor een gasverbruik van 145 gigawattuur op jaarbasis.

Omdat deze bedrijven geen eigen WKK-stroom gebruiken of verkopen, is voor hen de rekensom makkelijker te maken. Veel bedrijven hebben om deze reden hun gas voor het komende jaar vastgelegd, vertelt Hein Vansteenkiste van Viaverda in Destelbergen, die het dagelijkse bestuur van VTG voor zijn rekening neemt. "We hebben een groot deel van het gas ingedekt aan goed prijzen", zegt hij.

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuwbsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra